

De hulp aan vluchtelingen in Syrië kan alleen nog via Assads regime, met steun van Rusland

Achtergrondartikel uit het ND, door [Jan van Benthem](#), vrijdag 21 juli

Na een eerder veto in de Veiligheidsraad maakte Rusland ook in de Algemene Vergadering van de VN duidelijk dat alle hulp aan Syrië via Assads regime moet lopen. Dat levert miljoenen vluchtelingen in niet door Assad beheerste gebieden alsnog aan hem uit.

Activisten tegen het sluiten van de humanitaire grensovergang schilderen een kruis door de Russische vlag nadat Rusland het VN-hulpmandaat definitief zegt af te sluiten. Beeld epa / Yahya Nemah

NEW YORK – DAMASCUS

Er is geen enkele reden meer om nog een humanitaire grensovergang open te houden voor hulp aan de ongeveer 4,1 miljoen mensen in het noordwesten van Syrië. Dat was donderdag de conclusie van de Russische vertegenwoordiging bij de Verenigde Naties. ‘Vanaf nu zullen alle grensoverschrijdende operaties van VN in Syrië worden uitgevoerd met toestemming van en in samenwerking met de Syrische regering en niet meer op basis van een mandaat van de VN Veiligheidsraad’, tweette hij.

Daarmee worden vooral de bijna drie miljoen inwoners van Idlib getroffen – de provincie waar nog een laatste haard van verzet tegen Assads regime is en waar 70 procent van de bevolking uit vluchtelingen bestaat. Hun situatie werd drie weken geleden door hoge VN-vertegenwoordigers nog omschreven als ‘een eindeloos verergerende humanitaire crisis’.

honger als wapen

Assad heeft eerder honger als wapen tegen hen ingezet. Dat was de reden dat de Veiligheidsraad in 2014 een ‘grensoverschrijdend hulpmechanisme’ had opgezet, met vier grensovergangen waarlangs zonder toestemming van Assads regime humanitaire hulp naar het gebied kon worden gebracht. Door Russische veto’s in de Veiligheidsraad werd die levenslijn later beperkt tot één grensovergang vanuit Turkije bij Bab al-Hawa, waarbij Rusland telkens weigerde die met meer dan zes maanden te verlengen.

Twee weken geleden trof Rusland een nieuw compromisvoorstel van Zwitserland en Brazilië om de grensovergang met negen maanden te verlengen met een veto. Rusland kwam daarna zelf met een voorstel voor een verlenging met zes maanden maar stelde daarbij zulke harde voorwaarden dat alleen China het steunde.

Veel van de hulp die nog kan worden gegeven zal afhangen van de vraag hoe goed de hulporganisaties zijn in het onderhandelen.

Omdat het veto met name in de kwestie Syrië zo vaak is ingezet om hulpverlening maar ook om juridische stappen tegen oorlogsmisdaden te blokkeren, heeft de Algemene Vergadering afgelopen jaar een nieuwe regel ingevoerd. Na een veto in de Veiligheidsraad moet daarover binnen tien dagen een debat worden gehouden in de Algemene Vergadering.

In het debat over de hulp aan het noordwesten van Syrië stelde Rusland dat die hulp tot nu toe een 'duidelijke schending van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Syrië' was. Het Syrische regime heeft zelf verklaard dat de grensovergang bij Bab al-Hawa nog zes maanden open mag blijven maar dan wel 'in volledige samenwerking en coördinatie met Syrië'.

uitgeleverd

'Dat levert de hulp in Noordwest-Syrië uit aan de genade van het Assadregime' stelt vicevoorzitter Hardin Lang van Refugees International in een mail. 'Meer dan vier miljoen burgers in dit gebied zijn afhankelijk van humanitaire hulp. De meesten van hen zijn de afgelopen jaren gebombardeerd of uitgehongerd door het Assadregime en Rusland.

Damascus heeft een lange geschiedenis van de inzet van humanitaire hulp als wapen door deze tegen te houden of elders in te zetten. Gezien die achtergrond kan toestemming door Damascus niet dienen als enige basis voor deze humanitaire levenslijn.' Ook het VN-kantoor voor Humanitaire Zaken (OCHA) noemt de Russische en de Syrische voorwaarden 'onaanvaardbaar' omdat deze onafhankelijke en onpartijdige hulp onmogelijk maken.

De hulp via Bab al-Hawa is al vrijwel volledig tot stilstand gekomen, schrijft *UN News*, de nieuwsdienst van de VN. Dat heeft gevolgen voor de inwoners van de vluchtelingenkampen in Idlib, waar de temperatuur op de kale vlaktes in de middag oploopt tot boven de veertig graden Celsius. Het enige middel tegen de hitte is het besprenkelen van de tenten met water, maar nu al is er minder water door de teruglopende aanvoer, meldt Al Jazeera.

Veel van de hulp die nog kan worden gegeven zal afhangen van de vraag hoe goed de hulporganisaties zijn in het onderhandelen, citeert Deutsche Welle internationale deskundigen. Daarnaast eist Assad wel toezicht op de grensovergang, maar die is niet in zijn handen, evenmin als Idlib dat is.

<https://www.nd.nl/nieuws/buitenland/1184579/de-hulp-aan-vluchtelingen-in-syrie-kan-alleen-nog-via-assads-#/reader>